

Seat No. : _____

MA-II-17
April-2007
History (Subsidiary)
Paper-III
(History of India)
(1757 AD – 1857 AD)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. કંપની શાસન હેઠળના ભારતના ઇતિહાસના અભ્યાસ માટે દફતરભંડાર અને સાહિત્યિક સાધનોના મહત્વનું મૂલ્યાંકન કરો. (૨૫)

અથવા

૧૮મી સદીના મધ્યભાગની હિંદની રાજકીય અને આર્થિક સ્થિતિનું વિવેચન કરો.

૨. પ્લાસીના યુદ્ધનાં કારણોની ચર્ચા કરી તેનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૨૫)

અથવા

ભારતમાં ઈસ્ટ ઇન્ડીયા કંપનીના વિસ્તારવાદના સાધનો તરીકે યુદ્ધ અને કૂટનીતિનું પરીક્ષણ કરો.

૩. ભારતમાં નવા મધ્યમવર્ગનો ઉદય આલેખી તેણે સમાજસુધારણામાં આપેલ પ્રદાનની સમીક્ષા કરો. (૨૫)

અથવા

ભારતમાં ઈ.સ. ૧૮૫૭ પૂર્વેના ખેડૂત આંદોલનોનું વિશ્લેષણ કરો.

૪. ભારતમાં ઈ.સ. ૧૮૫૭ના બળવાનું સ્વરૂપ તપાસો. (૨૫)

અથવા

વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. (ગમે તે બે)

- (૧) ઇતિહાસના આધાર સાધન તરીકે વર્તમાનપત્રોનું મહત્વ.
(૨) બંગાળની દ્વિમુખી શાસન પદ્ધતિ.
(૩) સર. ચાર્લ્સ વુડના ખરીતાનું મહત્વ.
(૪) ઈ.સ. ૧૮૫૭ ના બળવાની નિષ્ફળતાના કારણો.

Seat No. : _____

MA-II-17
April-2007
History (Subsidiary)
Paper-III
(History of India)
(1757 AD – 1857 AD)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Evaluate the importance of archives and literary sources for the study of History of India under company rule. **(25)**

OR

Examine critically the political and economic condition of India in the mid 18th century.

2. Discuss the causes of the battle of Plassey and clarify its importance. **(25)**

OR

Examine war and diplomacy as instruments of expansion of East-India company in India.

3. Narrate the emergence of new middle class and review its contribution to social reforms. **(25)**

OR

Analyse the peasant movements in India before 1857 A.D.

4. Examine the nature of the revolt of 1857 A.D. in India. **(25)**

OR

Write critical notes (any **two**)

- (1) Importance of news papers as a source of History.
- (2) Dual Government of Bengal.
- (3) Significance of Sir Charles wood's dispatch.
- (4) Causes for the failure of the revolt of 1857 A.D.